

עין משפט ונר מצוה

פב א ב ג ד מ"י פ"ג
מהלכות טומאת מת הלכה ו':

»
»

שיטה מקובצת

אן הואיל ומעורה מעורה אלא אמציעתא: **ב** כא נמי הואיל והאבר מעורה בבהמה דהוא בעלי חיים טהור הוא: **ג** אי כדר' יוחנן דאמר לעיל יש יד להכשר: **ד** המדולדלין באדם טהורין דכי ימות כתיב וכל זמן שהוא חי מציל עליהן מלטמא הסי'ד: **ה** עושה ניפול והו"ל כבשר הפורש מן החי ובשר הפורש מן החי טהור: **ו** ולא אבר מן המת קמירר כגון דליכא באותו אבר מן המת לא כזית בשר ולא עצם כשעוריה דעצם כשעוריה ה"מ הוא וכזית מן המת דברי הכל מטמא והא דתנן האטריס אין להם שיעור אפי' פחות מכזית מן המת ההיא הסי'ד: רבי אליעזר היא הסי'ד: **ז** דמטהר לקמן בין בבשר הפורש מן החי בין בעצם: **ח** דרובע הקב עצמות מת מטמאים באהל:

קבט:

לאחרים. לעוזדי כוכבים: **קרוי אוכל**. לענין טומאת אוכלין ואבר מן החי אין אתה יכול להאכילו לאחרים זהיתר: **ודילמא טעמא דר' שמעון**. ולמה לי קרא להכי: **הואיל ומעורה**. צבעלי חיים שאין טומאה נוהגת בהם כדלמרינן לגבי יחור דהואיל והתאנה מעורה ציחור חיבור הוא אע"פ שהיחור נפסח מן האילן שהקליפה מועלת זו לעשות חצור הכא נמי הואיל והאבר מעורה צבהמה סכל דהו טהור הוא: **נשחטה צבהמה**. אין המדולדל יתיר לא לישראל ולא לבני נח: לא הוכשרו. וקמפרש ר' רבי יוחנן משום דלאו בני קבולי טומאה נינהו דלא משויא להו שחיטה אוכלא הואיל שאינו קרוי אוכל: **ודלמא**. לעולם בני קבולי טומאה נינהו וטעמא דר"ש אי ה' כדרכא דמפרש לעיל (דף קס:) טעמא דר"ש משום דאין צהמה נעשית יד להכשיר האבר אי כדרכי יוחנן דלמנר גנמי לעיל אין יד להכשר וכשאוחזו בקטן ואין גדול עולה עמו פליגי ומשום הכשר: **אלא לעולם**. אי איתמר דר' אסיי) אסיפא דמתניתין איתמר אמתה הצהמה ור' שמעון מטטר אפילו הוכשר הכשר אין מקבל טומאה וכ"ש דפליג ארישא כשהן מחוברין ומינהו קרא לא אינטריקן ליה אלא משום סיפא דאי משום רישא הא אית ליה טעם אחר כדלמרינן: **מתני'** **המדולדלין נאדם טטורים**. דכי ימות כתיב: **ח**: **מה האדם הכשר**. המדולדל טהור דמימה עושה ניפולין ובשר הפורש מן החי טהור וכרבי יהושע ור' נחוניא בן הקנה מיתוקמא דמטטורים לקמן צשר הפורש מאדם חי: **האבר מטמא משום אבר מן החי כו'**. בגמרא מפרש מאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת אבר מאדם חי מטמא צמגע וצמשא וצאהל אכל כזית צשר ועצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי אינו מטמא ומאבר מן המת מטמא: **גב'** **צעלמא קאי**. ואפילו מאבר מן המת דעלמא פליגי) דלא מטמא אלא אם כן יש צו כזית צשר דמטמא משום צשר: **אי"ל ר' יהושע**. וכי מפני ששמעת מן החי סצור אמה לומר מן החי דוקא ולא מת צתמיה והלא כתיב צמגילת תענית פסחא זעירא כו' פסח שני שצאייר: **הא רבה**. פסח ניסן: **למספר**. צתמיה: **ה"ג כל דכן**. שמעת: **אי"ל כך שמעתי**. שאבר מן החי מטמא ולא אבר מן המת: **ה"ג ומאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת**. ואמתניתין קאי: **כזית צשר ועצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי איכא צינייהו**. תנא דמתניתין סצירא ליה כר' יהושע דמטהר לקמן בין

העור והרוטב פרק תשיעי חולין

לאחרים אין קרוי אוכל אמר ליה רבי זירא לרבי אסי דילמא טעמא דרבי שמעון התם הואיל ומעורה מעורה **ד**תניא **י**חור של תאנה שנפשח ומעורה בקליפה ר' יהודה מטהר וחכמים אומרים אם יכול לחיות טהור ואם לאו טמא ואמרינן לך מאי טעמא דרבי יהודה ואמרת לן הואיל ומעורה מעורה **ה** אמר ליה אמצעיתא נשחטה הבהמה הוכשרה בדמיה דברי ר' מאיר ר' שמעון אומר לא הוכשרו **ו**(אמר ר' אסי) אמר רבי יוחנן מאי טעמא דרבי שמעון אמר קרא **י**מכל האוכל אשר יאכל אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אוכל אוכל שאין אתה יכול להאכילו לאחרים אין קרוי אוכל ודילמא טעמא דר' שמעון בההיא אי **ז**כדרכא אי כדרכי יוחנן אלא לעולם אסיפא ולאו אאבר אלא אבשר מתה הבהמה הבשר צריך הכשר ור' שמעון מטהר אמר ר' יוחנן מ"ט דרבי שמעון אמר קרא מכל האוכל אשר יאכל

הדרן עלך העור והרוטב

אוכל שאתה יכול להאכילו לאחרים קרוי אוכל אוכל שאי אתה יכול להאכילו לאחרים אין קרוי אוכל: **מתני'** **ה**האבר והבשר המדולדלין באדם טהורים מת האדם הבשר טהור האבר מטמא משום אבר מן החי ואינו מטמא משום אבר מן המת דברי ר' מאיר ורבי שמעון מטהר: **גב'** ורבי שמעון מה נפשך **א**י מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן החי ואי אין מיתה עושה ניפול ליטמא משום אבר מן המת ר' שמעון בעלמא קאי דקאמר תנא קמא האבר מטמא משום אבר מן החי ואין מטמא משום אבר מן המת אלמא אבר המת בעלמא מטמא ואמר ליה ר"ש אבר המת בעלמא לא מטמא דתניא אמר ר' אליעזר שמעתי שאבר מן החי מטמא אמר לו ר' יהושע מן החי ולא מן המת וקל וחומר ומה חי שהוא טהור אבר הפורש ממנו טמא מת שהוא טמא לא כל שכן כתוב במגילת תענית פסחא זעירא דלא למספר הא רבה למספר אלא כל דכן הכא נמי כל דכן אמר ליה כך שמעתי ומאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת כזית בשר ועצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי איכא צינייהו **ו**דתנן כזית בשר הפורש מאבר מן החי ר' אליעזר מטמא ור' נחוניא בן הקנה ור' יהושע ימטהרין עצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי ר' נחוניא מטמא רבי אליעזר ור' יהושע ימטהרין השתא דאתית להכי בין תנא קמא לרבי שמעון נמי כזית בשר ועצם כשעוריה איכא צינייהו:

הדרן עלך העור והרוטב

ודילמא טעמא דר' שמעון. ולמה לי קרא להכי: **הואיל ומעורה**. צבעלי חיים שאין טומאה נוהגת בהם כדלמרינן לגבי יחור דהואיל והתאנה מעורה ציחור חיבור הוא אע"פ שהיחור נפסח מן האילן שהקליפה מועלת זו לעשות חצור הכא נמי הואיל והאבר מעורה צבהמה סכל דהו טהור הוא: **נשחטה צבהמה**. אין המדולדל יתיר לא לישראל ולא לבני נח: לא הוכשרו. וקמפרש ר' רבי יוחנן משום דלאו בני קבולי טומאה נינהו דלא משויא להו שחיטה אוכלא הואיל שאינו קרוי אוכל: **ודלמא**. לעולם בני קבולי טומאה נינהו וטעמא דר"ש אי ה' כדרכא דמפרש לעיל (דף קס:) טעמא דר"ש משום דאין צהמה נעשית יד להכשיר האבר אי כדרכי יוחנן דלמנר גנמי לעיל אין יד להכשר וכשאוחזו בקטן ואין גדול עולה עמו פליגי ומשום הכשר: **אלא לעולם**. אי איתמר דר' אסיי) אסיפא דמתניתין איתמר אמתה הצהמה ור' שמעון מטטר אפילו הוכשר הכשר אין מקבל טומאה וכ"ש דפליג ארישא כשהן מחוברין ומינהו קרא לא אינטריקן ליה אלא משום סיפא דאי משום רישא הא אית ליה טעם אחר כדלמרינן: **מתני'** **המדולדלין נאדם טטורים**. דכי ימות כתיב: **ח**: **מה האדם הכשר**. המדולדל טהור דמימה עושה ניפולין ובשר הפורש מן החי טהור וכרבי יהושע ור' נחוניא בן הקנה מיתוקמא דמטטורים לקמן צשר הפורש מאדם חי: **האבר מטמא משום אבר מן החי כו'**. בגמרא מפרש מאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת אבר מאדם חי מטמא צמגע וצמשא וצאהל אכל כזית צשר ועצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי אינו מטמא ומאבר מן המת מטמא: **גב'** **צעלמא קאי**. ואפילו מאבר מן המת דעלמא פליגי) דלא מטמא אלא אם כן יש צו כזית צשר דמטמא משום צשר: **אי"ל ר' יהושע**. וכי מפני ששמעת מן החי סצור אמה לומר מן החי דוקא ולא מת צתמיה והלא כתיב צמגילת תענית פסחא זעירא כו' פסח שני שצאייר: **הא רבה**. פסח ניסן: **למספר**. צתמיה: **ה"ג כל דכן**. שמעת: **אי"ל כך שמעתי**. שאבר מן החי מטמא ולא אבר מן המת: **ה"ג ומאי איכא בין אבר מן החי לאבר מן המת**. ואמתניתין קאי: **כזית צשר ועצם כשעוריה הפורש מאבר מן החי איכא צינייהו**. תנא דמתניתין סצירא ליה כר' יהושע דמטהר לקמן בין

מסורת הש"ס

א) [ג"ל דמנן.] **ב**) [שקטין פ"ג מ"ח לעיל קכח:]. **ג**) רש"ל מ"ו, ד) כס"י כדרכה, **ה**) [לעיל עג: עד:]. **ו**) עדות פ"ו מ"ג, **ז**) ג"א ר' אסי, **ח**) כס"י כדרכה, **ט**) ג"א יוחנן, **י**) [נמצבר יטן:] **כ**) כס"א: פליג,

»
»

תורה אור השלם

1. מכל האכל אשר האכל אשר יבוא עליו מים יטמא וכל משקה אשר ישתה ככל כלי ייקרא יא לד

»
»

הנחות הב"ח

א) רש"י ד"ה כזית וכו' צבשר הפורש מן החי בין

»
»

מוסף רש"י

יחור. טף (דע"ל קבח:). ר' יהודה מטהר. דלכתי מחובר הוא (שש).

הדרן עלך העור והרוטב

הדרן עלך העור והרוטב